

obrábí, až je život skřípne? Kdo jim dá nadějí i v situaci, která je lidsky bezvýchodná? A kdo jim dá nadějí tváří v tvář smrti? K čemu bude to všecko, čeho dosáhli, a co nahromadili? Ano, čeká je veliké zklamání zatímco „mně je v Boží blízkosti dobře“.

A tak byla nakonec žalmistova víra skrze tuhle nepřijemnou událost posílena. Právě jeho zmatek mu pomohl přiblížit se nakonec k Bohu víc. Pomohl mu totiž vidět mnohem jasněji smysl zbožnosti a zásadní rozdíl mezi lidmi, kteří Boha hledají a těmi, kdo ho ignorují. To, co původně vypadalo jako hrozba víry, se najednou proměnilo ve veliké požehnání.

I já jsem kdysi prodělal období velice temných pochybností. To jsem byl už kazatelem v Kladně. Do té doby jsem nikdy nepochyboval, ale pak se to v období dlouhodobých osobních zápasů a mírných depresí najednou všecko zvrátilo. I když toto období silných pochybností bylo jen poměrně krátké, jedna věc se zásadně změnila. Už jsem od té doby nikdy nedokázal být ve víře stejně dogmatický a černobílý jako předtím. A začal jsem také víc chápat, co to znamená, že jsme spaseni vírou.

Co se svými pochybnostmi děláte vy? Stydíte se za ně? Odsuzujete se za ně? Já jsem tehdy udělal zcela iracionální věc. I když jsem o Bohu silně pochyboval, tak jsem si nemohl pomoci a musel jsem s tím jít za ním. Volal jsem i když jsem si nebyl vlastně vůbec jistý ke komu volám a jestli mě někdo slyší. A pak mi došlo, že tohle nesmyslné jednání je nakonec zvláštním důkazem toho, že víru mám. I když moje mysl je zmatená a pochybuje, mé srdce věří dál. Duch svatý mě neopustil.

A tak pokud vás nějaké události vykoulejí a začnete mít nakonec třeba i vážné pochybnosti o své víře, neodsuzujte se za to. Pravá víra se pozná právě podle toho, že se občas zachvěje. Pochybnosti neznají jenom fanatici nebo naivkové, kterým chybí rozhled. Černobílá a dogmatická víra není skutečnou vírou. Je to víra v Boha, kterého jsme si ochočili a zařadili do bezpečných škatulek svých myslí. Je to víra rozumu, víra zákonická, které chybí skutečné poznání srdce.

Bůh je ale mnohem větší, než si dokážeme představit. Všechno naše teologické uvažování je jenom koktáním o něčem, co se dá lidsky popsat pouze velmi nedokonale. A tak díky Bohu za pochybnosti, které nás vykoulejí ze zaběhlých vzorců naší víry. Díky Bohu za pochybnosti, které nás nakonec přivádějí blíž k němu. On může i naši závist nebo zmatek nakonec přetavit v něco krásného, co z nás udělá lepší křesťany.

ODMĚNĚNÁ POCHYBNOST

Jak asi mnozí víte, na začátku léta jsem strávil nějaký čas v Dallasu spolu s dalšími 24 pastory z různých zemí světa. Když jsem tam naslouchal tomu, co Pán Bůh dělá v Africe, Asii, Jižní a Střední Americe nebo ve východní Evropě, tak mi najednou došlo, jak zoufalá je duchovní situace v naší zemi. A pak mě taky napadlo, že až na bratra ze Singapuru a Lotyšska, všichni ostatní kazatelé pocházejí většinou z nesrovnatelně chudších zemí. Že by to spolu nějak souviselo?

Ať už je to jakkoli, jedna věc se zdá být zjevná. Všichni toužíme po nějaké jistotě. A pokud nám ji neposkytují peníze, pak jsme přístupnější tomu hledat ji i někde jinde. Slyšel jsem, že po teroristickém útoku na USA se v tamějších církvích na čas rapidně zvedla účast na nedělních bohoslužbách. A podobně to často platí i o lidech na opačném ekonomickém spektru v rozvojových zemích. Ti totiž ví, že když si výplatu doslova nevyomodlí, nebudou mít brzy co dát dětem k jídlu.

Pokud jde o současnou ekonomickou krizi, pak si naše země vede ve srovnání s jinými poměrně dobře. Zdá se, že 20 let ekonomického růstu od Sametové revoluce vykonalo skutečně své. A tak nás pořád nic moc nenutí k tomu, abychom se začali o svůj život bát a hledali pomoc někde jinde, třeba u Boha. I my křesťané v tom dennodenně žijeme a dýcháme tohle ovzduší jistoty ve stínu peněz. A ačkoliv se většinou nestydíme nahlas říct, že žít především pro peníze je pošetilé, stejně někdy v koutku duše závidíme těm, kdo mají víc než my. Jako žalmista...

Čtení: Žalm 73

I. ZDROJ DUCHOVNÍHO ZMATKU

Fascinuje mě upřímnost, s jakou žalmista zcela otevřeně mluví o svém vnitřním zápasu. Dokážeme to i my? Dokážeme vidět, co nás v životě nejvíc vláčí a ovlivňuje? Komu a co doopravdy závidíme? Jako Kristovi učedníci, bychom měli závidět těm, kdo dokážou žít skutečně moudře a zbožně. Měli bychom závidět těm, kdo na rozdíl od nás doopravdy hluboce znají a milují Pána Boha. Místo toho ale často závidíme druhým něco úplně jiného. Závidíme jim jejich poklidný rodinný život, jejich dobré postavení ve společnosti, jejich úspěch, jejich výplatu, jejich dům,

jejich auto, jejich atraktivního partnera, jejich zdravé a dobře vychované děti, jejich bezstarostnost a psychickou vyrovnanost...

Nejhorší na tom všem je ale ten pocit určité nespravedlnosti. Copak jsou ti druzí lepší než já? Proč jim to vše Bůh dal a mě ne? Navíc do toho vstupuje jedna naprosto matoucí realita: Často se totiž zdá, že čím míň se lidé zajímají o Pána Boha, tím lépe se jim vede. Na rozdíl od nás křesťanů, kteří trávíme spoustu času službou ve sboru a každou neděli chodíváme do shromáždění, oni mohou věnovat tento čas zálibám nebo hromadění peněz. A tak zatímco my se vracíme v pondělí do práce vyčerpaní po nedělním sborovém zátahu, oni jen srší historkami o tom, co všecko během víkendu zažili. A pokud to v neděli večer vyložené nepřehnali s alkoholem, tak jsou na tom dost možná opravdu líp než my.

A tak je těžké nezávidět. Je těžké nepoložit si tak trošku rouhačskou ale upřímnou otázku: Co z té víry vlastně mám? Co mám z toho, že se snažím žít s Bohem? Co mám z toho, že se snažím brát ohled na rodinu, pracovat poctivě a všímat si potřeb druhých na úkor času, který bych mohl věnovat sám sobě? Co má z toho, že trávím spoustu času nekonečným čtením Bible a modlitbami? Co mám z toho, že se bojím dělat morální kompromisy, kterých se spousta jiných neštítí? Nebylo by jednodušší žít jako lidé bez Boha, tedy svévolníci - bez starostí věčně kupit jmění (v. 12)?

Pokud jste takto o své víře nikdy nepochybovali, tak jste buďto úplně na začátku - plní prvotního nadšení víry, anebo jste už úplně na konci, tedy zralí a zakotvení v Kristu. A pokud nejste ani jedno ani druhé a stejně tyhle pochybnosti neznáte, pak mě napadá už jenom jedna možnost: možná si prostě nedokážete přiznat, jak to s vámi doopravdy je. Žalmista se nezdráhá říct to naplno: „Ano, záviděl jsem nevěřícím lidem.“ Sice se za to stydí a říká, že když v tom byl až po uši, tak se choval jako tupec či dobytče (v. 22), ale nepopírá to. Dokážeme k sobě být stejně upřímní i my?

II. BOD OBRATU

Jak se z tohoto stavu zmatku a pochybností o smyslu své víry žalmista nakonec dostal? „Přemýšlel jsem, jak se v tom všem vyznat, nesnadné se mi to zdálo. Tepr když jsem vstoupil do svatyně Boží, pochopil jsem, jaký vezmou konec“ (v. 16-17). On s tím problémem šel prostě za Pánem

Bohem. A zatímco mu své zklamání vyléval, zatímco mu předkládal svoji stížnost a pocit marnosti ze své víry, začaly mu najednou docházet věci, které dřív nedokázal vidět.

Uvědomil si, že úspěch svévolníků má krátký dech. Je to jen na čas. Bůh ale jednou opravdu spravedlivě zasáhne a zatímco hříšní budou vymýceni, spravedlivé čeká věčný život v Boží blízkosti. To je na SZ poměry velmi překvapivé. Zatímco NZ poměrně jasně mluví o nebi a pekle, SZ obvykle počítá pouze s odměnou pozemskou. Najednou se ale dozvídáme, že když žalmista naslouchal Bohu ve svatyni, uzrála v něm i zcela nová naděje, naděje posmrtného života v Boží blízkosti. Jak jinak si vysvětlit prohlášení: „povedeš mě podle svého rozhodnutí a pak do slávy mě přijmeš“ (v. 24)?

Ve světle tohoto zjištění se najednou jeho srdce upokojuje. „Komu a co vlastně závidím? Závidím jim úspěch, který dříve nebo později zvadne? Závidím jim postavení mezi lidmi, které se nakonec promění v ostudu? Chci opravdu žít stejným životem kompromisů jenom proto, abych dostal tuhle krátkodobou odměnu? Copak v životě nejde skutečně o nic víc? Ne, za to mi to opravdu nestojí. Nezaprodám čisté srdce a naději víry za něco, co se ztratí jako pára nad hrncem.“

A co my? Co uděláme se svým zklamáním a svojí závistí my? Budeme je prostě ignorovat? Dovolíme té nákaze, aby se v nás šířila dál, až nás nakonec úplně pohltní, takže začneme žít podobně jako ti, kterým závidíme? Nebo s tím přijdeme za nebeským Chirurgem a dovolíme mu, aby ji z našeho srdce vyoperoval? Je tak snadné přehlédnout tuhle nákazu v koloběhu naší nekonečné zaměstnanosti. Je tak snadné kritizovat druhé za to, jak jsou naivní a povrchní a přitom se tajně hnát za stejnými věcmi. Nedejme se oklamat a předložme to Pánu. Vyhradme si na to čas. Dovolme mu, aby nám odhalil skutečnou pravdu o nás i o smyslu života.

III. ODMĚNĚNÁ POCHYBNOST

A co se žalmistou ta zkušenost nakonec udělala? Bylo tohle zakolísání ve víře jenom zbytečnou ztrátou času, nebo to nakonec přineslo i něco dobrého? „Mně v Boží blízkosti je dobře, v Panovníku Hospodinu mám své útočiště.“ (v. 28) Když tak před Pánem Bohem předestírá své zklamání, najednou mu dochází, že to je výsada, kterou svévolníci vlastně nemají. Dokud se jim daří, tak Boha nepotřebují, ale ke komu se